

Pagesos gironins,

Dossier

Aquest dossier està dedicat a la història de la pagesia gironina entre els segles baixmedievals i el segle XX. S'hi tracten aspectes molt concrets i s'ofereixen petites pinzellades per entendre'n l'evolució històrica. Queden molts aspectes per tractar, tant cronològicament com temàticament, i, de ben segur, per als estudis en curs alguns dels buits existents o de les interpretacions que ara es fan podran ser objecte de revisió; fet que serà una clara demostració dels progressos de la investigació històrica gironina. Serveixi aquest dossier de petit tast de la història de la pagesia gironina i de la historiografia rural.

Amb anterioritat al present dossier la *Revista de Girona* n'ha dedicat als remences (núm. 118, 1986) i als hisendats (núm. 144, 1991). El que ara presentem vol aprofundir en la història de la societat pagesa i oferir un balanç de la investigació a les acaballes del segle XX, amb la particularitat que s'ha volgut relacionar amb un sector més ampli, el de la Mediterrània i el de la pagesia europea, conscients que només la història comparada podrà fer avançar la investigació històrica, tal com manifesta R. Congost en el primer treball.

El dossier s'ha plantejat com un balanç, però també com un programa de treball: alhora que analitza el que s'ha fet en alguns àmbits, com els estudis sobre la parròquia (J. M. Puigvert), també es planteja la necessitat de renovar l'estudi de la pagesia de remença a la vista de la nova documentació treballada (R. Lluç), o d'estudiar la universitat, que ni de lluny es troba al nivell de la investigació que s'ha fet sobre la parròquia, l'altre dels pols de cohesió (i de manifestació de la diferenciació) de la societat pagesa (P. Gifre).

pagesos europeus

Història i historiografia

Al mateix temps, s'han constatat els avanços qualitatius que s'han fet en l'estudi de la societat pagesa dels segles XVIII i XIX; aquí s'ha optat per presentar el canvi experimentat per part del grup dominant de la societat pagesa: el trasllat a la ciutat i els canvis en els comportaments són posats de manifest en la primera meitat del segle XIX (M. Bosch); no hi podien faltar els altres, els jornalers, els mos-sos i els petits pagesos, en una visió d'un món que s'anava acabant, el dels anys trenta del segle XX (E. Saguer).

En aquest darrer treball ja surt explicitada la veu de la pagesia; de quina era la visió que en tenien els altres grups socials en l'edat mitja-na i moderna –en una visió *transedàtica*, que diria N. Sales– se n'ocupa l'últim treball d'aquest dossier, que acaba amb una pregunta que molt bé podria haver servit per titular-lo: *després de tot, què eren els pagesos?* (X. Torres). La reflexió dóna per a molt més. Per a un altre dossier? Al costat del balanç, hi ha també tot un seguit d'interrogants i de reptes que la historiografia del segle XXI haurà d'afrontar. El programa de treball està plantejat, la metodologia hi és; ara cal investigar, llegir, pensar, escriure i discutir. Només d'aquesta manera es podrà avançar en l'estudi de la societat rural, que ha condicionat fins fa ben poques dècades el conjunt de la societat gironina, i no gironina.

La totalitat dels autors que signen els articles d'aquest dossier estan vinculats a l'Associació d'Història Rural de les Comarques Gironi-nes, una associació que acaba de ser fundada per vehicular les inquietuds existents entre els investigadors interessats en l'estudi del món rural. Aquest dossier és, només, una mostra de la vitalitat que aquests estudis tenen en l'actualitat de la investigació històrica a Girona.